

Η Κύπρος τι να αναμένει από τη Γαλλική Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου;

του Σάββα Ιακωβίδη*

Η γαλλική εξωτερική πολιτική στην περιοχή της Μεσογείου στηρίζεται σε τρεις ευδιάκριτους άξονες.

Πρώτον, στα στρατηγικά και γεωπολιτικά συμφέροντα της Γαλλίας που δικτυώνονται προς την Αφρική, τη μεσογειακή λεκάνη και την ευρύτερη Μέση Ανατολή, χωρίς να αναφερθούμε στα υπερπόντια συμφέροντά της.

Δεύτερον, στην προβολή της Γαλλίας ως ενός εκ των ισχυρότερων δρώντων στη διαμόρφωση εξελίξεων και ανακατανομής ισχύος.

Τρίτον, στην υποστήριξη χωρών που συμπορεύονται, ενισχύουν ή και μοιράζονται τα ίδια συμφέροντα μαζί της.

Η Γαλλία με τη Γερμανία αποτελούν τον γαλλογερμανικό άξονα της Ευρώπης. Η αποχώρηση της καγκελαρίου Μέρκελ και η γερμανική εσωστρέφεια έδωσαν την ευκαιρία στον Πρόεδρο Μακρόν, ήδη από το 2017 (**ομιλία στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης**), να προσδιορίσει τις στοχεύσεις της Γαλλίας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ευρύτερα. • Ο Μακρόν φιλοδοξεί να ηγηθεί της Ευρώπης και να εμπλακεί πιο ενεργά στις υποθέσεις χωρών της Αφρικής (επιχείρηση Σαχέλ) και της Μεσογείου-Μέσης Ανατολής. Και να ανασυστήσει **la grandeur de la France**.

Μέσα σε αυτήν την προοπτική εντάσσονται οι δράσεις του Παρισιού στη Λιβύη, στον Λίβανο καθώς και η σφυρηλάτηση ισχυρών δεσμών και συνεργασιών με την Ελλάδα, την Κύπρο, τα Ην. Αραβικά Εμιράτα, την Αίγυπτο.

Αντίθετα, η Γαλλία αντιπαρατάχθηκε προς την Τουρκία και τις έκνομες ενέργειές της στο Αιγαίο και ειδικά στην Αν. Μεσόγειο και στην κυπριακή ΑΟΖ, με σθεναρή υποστήριξη των ελληνικών-κυπριακών θέσεων. Το Παρίσι ενισχύει δραστικά τους αμυντικούς δεσμούς του με την Ελλάδα με την πώληση αεροπλάνων Rafale και φρεγατών Belhara. • Οι διπλωματικές, πολιτικές, οικονομικές, αμυντικές και άλλες σχέσεις της Γαλλίας με την Κύπρο σημειώνουν πρωτοφανή άνθηση και αναβάθμιση. Σε συνέντευξή της στον «Φιλελεύθερο» (1/1/2022), με αφορμή την ανάληψη της προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της ΕΕ, η πρέσβης της Γαλλίας στη Λευκωσία, Σαλίν Γκρενέ-Καταλάνο, υπογράμμισε πως, «η στρατηγική αυτονομία της ΕΕ θα είναι βασική προτεραιότητά μας».

Για να προσθέσει πως «η λογική της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης πρέπει να ισχύει πλήρως» και ότι **«κανένα κράτος μέλος δεν πρέπει να μένει μόνο του όταν απειλείται, όταν για παράδειγμα αγνοούνται τα νόμιμα δικαιώματά του, που απορρέουν από το Δίκαιο της Θάλασσας»**. Σαφές μήνυμα προς την Τουρκία.

Μπορεί κάποιος να αναφωνήσει χαριέντως και με ενθουσιασμό: «Ελλάς-Κύπρος-Γαλλία, συμμαχία». Τι να αναμένει, λοιπόν, η Κύπρος από τον Πρόεδρο Μακρόν, ο οποίος τον προσεχή Απρίλιο οδεύει προς εκλογές; Πρώτα απ' όλα πρέπει να αναλυθεί η κατάσταση και οι εξελίξεις στην περιοχή μας. Εκτός από τη Γαλλία, και άλλοι ισχυροί δρώντες ενεργούν, εμπλέκονται ή αντιπαράσσονται. Οι ΗΠΑ, μετά την αποστασιοποίησή τους από τη Μέση Ανατολή, επί προεδρίας Ομπάμα και Τραμπ, επανέρχονται. Οι λόγοι είναι εύκολα κατανοητοί.

Η Ρωσία έχει αγκιστρωθεί στη Συρία με ναυτικές και αεροπορικές βάσεις. Αμφισβητεί ανοικτά τον ρόλο της Δύσης στην περιοχή και η συνεργασία της με την Τουρκία είναι χτύπημα στο ΝΑΤΟ. Η Κίνα, επίσης, διαπλέκεται περισσότερο στη μαύρη ήπειρο. Το Ισραήλ είναι η αδιαμφισβήτητη δύναμη στη Μέση Ανατολή.

Και, φυσικά, είναι η Τουρκία του Ερντογάν, ο οποίος φιλοδοξεί να αναδειχθεί σε ηγέτη και χαλίφη του μουσουλμανικού κόσμου, με την προσδοκία να κατακτήσει μια θέση μεταξύ των περιφερειακών και μεγάλων δυνάμεων. • Γι' αυτό προβάλλει ισχύ στο Αιγαίο, στην κυπριακή ΑΟΖ, στη Συρία, στη Λιβύη, με δραστήρια εμπλοκή στην Αφρική.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, κατά τον πρόεδρο Μακρόν, καλείται να είναι ένας πολλαπλασιαστής ισχύος ή, όπως έλεγε ο στρατηγός Ντε Γκωλ, **«ένας μοχλός του Αρχιμήδη»**. Δηλαδή να εκδηλώσει ισχύ και να υπερασπίζεται την κυριαρχία της, ώστε, κατά τον Γάλλο Πρόεδρο, **«να εκφράσει την ικανότητα να υπάρχει στον σημερινό κόσμο για να μπορεί να υπερασπίζεται τις αξίες και τα συμφέροντά της»**.

Ιδιαίτερα σήμερα, που, εξαιτίας της αντιπαράθεσης ΗΠΑ-Κίνας και Ρωσίας-Δύσης (για το ζήτημα της Ουκρανίας), ο νέος Ψυχρός Πόλεμος είναι γεγονός. • Την περ. Τετάρτη, 19/1/2022, απευθυνόμενος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ο Πρόεδρος Μακρόν ανέλυσε τους στόχους της γαλλικής προεδρίας της ΕΕ. Υπογράμμισε με έμφαση ότι η Ευρώπη, την οποία η Γαλλία υπερασπίζεται, στηρίζεται σε **τρεις υποσχέσεις: Δημοκρατίας, προόδου και ειρήνης**.

Για να επιτευχθούν απαιτείται όπως **«η Ευρώπη εξοπλιστεί όχι από δυσπιστία έναντι των άλλων δυνάμεων αλλά για να εξασφαλίσει την ανεξαρτησία της σε έναν κόσμο βίας, για να μην υποστεί τις επιλογές άλλων, για να είναι ελεύθερη. Πρώτα απ' όλα με τον έλεγχο των συνόρων διά της συγκρότησης μιας διακυβερνητικής δύναμης ταχείας επεμβάσεως»**. • Ο Πρόεδρος Μακρόν επέμεινε έντονα στη **δημιουργία μίας νέας ευρωπαϊκής τάξης συλλογικής ασφαλείας και σταθερότητας** διά του επανεξοπλισμού της Ευρώπης **«ως δύναμης ειρήνης και ισορροπίας, να τη μοιραστούμε με τους συμμάχους μας στο ΝΑΤΟ και να την προτείνουμε ακολούθως στον διάλογο με τη Ρωσία»**.

Ο Γάλλος Πρόεδρος διατύπωσε ένα εντυπωσιακό όραμα για την Ευρώπη. Δεν θα είναι εύκολη η υλοποίησή του αν ληφθούν υπόψη ενδοευρωπαϊκές αμφισβητήσεις και συμμαχικές υποσκάψεις.

> Το μήνυμα για τη μικρή Κυπριακή Δημοκρατία είναι ευκρινές: Συμφέρει πολλαπλώς να είναι ομοτράπεζος των μεγάλων αλλά με αξιοπιστία, σοβαρότητα, συνέπεια και αταλάντευτη διεκδίκηση των συμφερόντων και των δικαίων μας.